

STÄNDIGE SEKRETERAREN

Utbildningsdepartementet
Ref U2023/02078
u.remissvar@regeringskansliet.se
annika.jaremo@regeringskansliet.se

Stockholm, 2023-11-30
Dnr 23089

Yttrande över betänkandet SOU 2023:31: Framtidens yrkeshögskola – stabil, effektiv och hållbar

Inledning

Kungl. Musikaliska Akademien har i enlighet med sina stadgar i uppdrag att främja musiklivet, och är därför särskilt engagerat i den viktiga utbildningskedja som leder musikämnet framåt från förskola genom grund- och gymnasieskola, till folkhögskola och högskoleförberedande studier. Folkhögskolor och musikhögskolor över hela landet utbildar yrkesmusiker, tonsättare, pedagoger, musikalartister, kyrkomusiker, körledare, orkesterdirigenter m.fl. varför utredningen om Framtidens yrkeshögskola också är av stort intresse även för akademien, som inte inbjudits som formell remissinstans men utnyttjar sin möjlighet att ändå inkomma med synpunkter.

Synpunkter från Kungl. Musikaliska Akademien

Två yrkeskategorier i det svenska musiklivet är allvarligt eftersatta och behöver särskilda insatser både på kortare och längre sikt, kyrkomusiker och instrumenttekniker. I det första fallet beräknas 700 kyrkomusiker gå i pension inom de närmaste åtta åren. För att återbesätta dessa tjänster skulle det behöva utbildas 90 kyrkomusiker om året, men utbildningarna i Sverige examinerar sammanlagt endast 30-40 studenter per år. Det skulle alltså behövas ytterligare minst 50 studieplatser per år. I dessa beräkningar har inte mobiliteten på arbetsmarknaden beaktats, varför det faktiska behovet av ytterligare utbildningsplatser är ännu större. Även i storstadsregionen är det idag svårt att få sökande till lediga kyrkomusikertjänster. Kyrkomusikernas uppdrag är mycket brett, och den enskilde

· KUNGL. MUSIKALISKA ·
— AKADEMIEN —

kyrkomusikern står för betydande insatser för hela det lokala och regionala musiklivet genom att de exempelvis ofta ansvarar för barn- ungdomsverksamhet (musikinstrument och körsång) samt kyrkokörer, utbildar unga i sång och instrumentalspel, och den mycket omfattande konsertverksamheten. Svenska kyrkan är idag Sveriges absolut största arbetsgivare för frilansmusiker, och producerar likaså flest konserter i landet.

Återväxten av kvalificerade kyrkomusiker har således en mycket stor betydelse för hela musiklivet i landet.

Vad avser instrumenttekniker så råder redan brist på kvalificerade tekniker på en rad olika instrument samt pianostämmare och orgeltekniker/byggare, där pensionsavgångar inom en fem-tio års period kommer att skapa stora problem för ett flertal konsertsalar, arrangörer, utbildningar och församlingar. Här behövs hela utbildningsutbudet ses över. Sverige har t ex 3400 orglar. För 10 år sedan fanns ett tiotal orgelbyggerier i landet. Idag är det tre firmor kvar och inom fem år är det osäkert om mer än en firma kommer att existera. Behovet av orgelbyggare i hela landet som kan underhålla instrumenten är stort. Idag finns det endast ett fåtal orgelbyggare i södra och mellersta delarna av landet. I norra Sverige finns endast några få pianostämmare och bristen är stor över hela landet. Runt om i hela landet, inte minst i kulturskolor, finns instrument som väntar på att åter bli spelbara och som därigenom kan bidra till en viktig resurs inom kulturskolans verksamhet, men där tillgänglig kompetens för renoveringar och underhåll saknas.

I övrigt ställer sig akademien bakom de förslag och synpunkter som inkommit från Svensk Scenkonst i dess remissvar.

På uppdrag av Kungl. Musikaliska Akademiens styrelse,

Fredrik Wetterqvist